

P O S U D O K

na habilitačnú prácu **Ing. Kristíny Šambronskej, PhD.**

na tému: **Produkty cestovného ruchu ako inovatívny nástroj manažmentu cieľového miesta**

1. Odbor habilitácie

Doterajšia pedagogická, vedeckovýskumná a odborná činnosť, ako aj téma habilitačnej práce, Ing. Kristíny Šambronskej, PhD. bola v odbore Manažment, v prepojenosti na odvetvie cestovného ruchu. Z pohľadu profilácie habilitantky a jej praktických ako aj pedagogických skúseností je jej habilitačné konanie v odbore HIK 3.3.15 manažment opodstatnené.

2. Téma a spracovanie problematiky

Téma riešenia produktu cestovného ruchu je stále aktuálna. V pohľade na produkt cestovného ruchu ako súčasť sietí cestovného ruchu pre potreby rozvoja manažmentu cieľového miesta dáva problematike dôraz aktuálnosti, dokonca je možné konštatovať, že v podmienkach, v ktorých sa ocitol cestovný ruch na Slovensku až akútne. Význam tvorby sietí v rámci dotknutého územia manažmentu cieľového miesta, zavádzanie nových produktov, monitorovanie hlavných segmentov (návštevníkov) daného územia sa javí ako jedna z možných ciest zo súčasného stavu.

Teoretické vymedzenie problematiky:

Teoretický rámec habilitačnej práce sa orientuje na problematiku odvetvia cestovného ruchu, pričom sa bližšie zameriava na potrebu zohľadnenia špecifik v podobe atraktívnosti menších územných celkov, cieľových miest. Poznanie atraktív, ktoré vytvárajú atraktivnosť cieľového miesta a jej vyhodnocovanie, je následne nosným základom pre prácu manažmentu cieľového miesta pri tvorbe produktov cestovného ruchu. Inovácie predstavujú hybnú silu aj pre odvetvie cestovného ruchu. Autorka sa zameriava na tému súčasnosti a to tvorbu sietí objektov cestovného ruchu, pričom zdôrazňuje podstatu tvorby sietí, že musí ísť o kooperáciu inak konkurujúcich si objektov v dotknutom území. Vzhľadom k uvedenému je možné považovať podkapitolu 1.2.3 za jednu z významných častí. Z práce je zreteľné, že práce siete objektov cestovného ruchu tvoria významy prvok pre rozvoj cieľového miesta. Kapitola 1.4 sa zaoberá produktom cestovného ruchu. V rámci kapitoly je pozornosť autorky sústredená nielen na produkty tzv. masového cestovného ruchu, ale aj v rámci aktuálnej situácie sa autorka bližšie venuje špecifickým produktom, kde uvádza nielen teoretickú základňu, ale aj bohaté praktické príklady ako pozitívne tak aj negatívne. V prípade produktov odvetvia cestovného ruchu je dôležitá identifikácia a dokonalé poznanie cieľového segmentu,

potrebujúceho produkty cestovného ruchu v cieľovom mieste, čomu autorka v rámci typológie návštevníkov venuje dostatočnú pozornosť. Teória tu tvorí jeden komplexný celok v rámci vybranej problematiky. Aktuálna situácia spôsobená pandemiou Covid-19 je podávaná z pohľadu zamerania a náplne jednotlivých kapitol primerane k danej problematike.

Význam uvedenej problematiky podčiarkuje množstvo domácej ako aj zahraničnej literatúry (viac ako 300 zdrojov) v širokom časovom spektre. Spracovanie teoretickej časti dáva dobrý predpoklad pre jasné a odborné spracovanie práce.

Cieľ práce

V kapitole 2 je uvedený hlavný cieľ práce: *„Sledovať a vyhodnotiť názory návštevníkov na existujúce produkty v cieľovom mieste a poukázať na význam inovovania produktov prostredníctvom sietí objektov CR pre potreby rozvoja cieľového miesta.“* Hlavný cieľ autorka dekomponovala na 6 čiastkových cieľov. Zvolené vedecko-výskumné metódy sú jasne definované, odôvodnené, logicky na seba nadväzujú a v stupňoch riešenia potvrdzujú jednotlivé zistenia (sekundárny výskum a primárny výskum). Možno konštatovať, že predkladaná habilitačná práca v kontexte hlavného cieľa zohľadňuje tak stranu dopytu (návštevníka) po produktoch cestovného ruchu ako aj stranu ponuky (tzv. odbornú verejnosť). Je potrebné upozorniť na fakt, že autorka venovala pozornosť aj atraktívnosti skúmaného cieľového miesta uvedením a charakterizovaním vybraných prístupov jej hodnotenia.

Metodika práce

Metódy použité v habilitačnej práci sú uvádzané v kapitole 2. Zvolené vedecko-výskumné metódy sú charakterizované a ich použitie je odôvodnené, zodpovedajú požiadavkám kladeným na habilitačnú prácu. Na uvedenom základe autorka pre potreby výskumu stanovila 8 hypotéz, ktoré sú v súlade s témou a cieľom práce.

Kapitola 3 obsahuje samotné postavenie výskumu a javí sa na prvý pohľad veľmi rozsiahlo. Vzhľadom na snahu o komplexnosť riešenia problematiky je možné širší rozsah akceptovať. Sekundárny výskum sa zameriava už na konkrétne cieľové miesto a hodnotí jeho atraktivitu prostredníctvom údajov ŠÚ SR.. Primárny výskum pozostáva z dvoch častí. Prvá je zameraná na návštevníka cieľového miesta s dôrazom na spotrebované produkty cieľového miesta, ktoré mu dotknuté územie ponúka, druhá časť výskumu je orientovaná na odbornú verejnosť v cestovnom ruchu, pričom skúma nielen oblasť produktov cestovného ruchu ale aj ochotu a vnímanie tvorby sietí cestovného ruchu cieľovom mieste. Ide o klasické dotazníkové zisťovanie. Kapitola 4 ponúka komplexné výsledky verifikácie hypotéz a ich interpretáciu.

Výsledky sú podmienené nerovnomerným zložením vzorky respondentov podľa zdrojových krajín. Pre budúcnosť by bolo vhodné zvážiť väčšie zapojenie ukrajinských respondentov a štruktúru vzorky opraviť podľa aktuálnej štruktúry návštevnosti.

Výsledky práce:

Za veľmi zaujímavú a prínosnú časť považujem kapitolu 3.1, v ktorej autorka hodnotí atraktivitu cieľového miesta cez mnohé prístupy. Výsledky dotazníkového výskumu sú objektivizované vzorkou 930 respondentov spotrebiteľov produktov CR z troch krajín V4. V druhom dotazníku početnosť respondentov zodpovedá ich úlohe – odborná verejnosť v sieťovaní.

Kapitola 4 prezentuje výsledky verifikácie stanovených hypotéz. Polovica hypotéz sa autorke potvrdila. Bolo by zaujímavé si vypočítať ako tento výsledok ovplyvnil názor autorky na očakávané odpovede respondentov. Okrem iného táto kapitola aj výsledky PCA analýzy produktov a segmentov.

Časť po kapitole 4 celkovo zahŕňa teoretické diskusiu, závery a návrhy, ako aj teoretické a praktické prínosy práce, s ktorými je možné súhlasiť. Autorka ponúka najdôležitejšie výstupy výskumu a zistenia logicky štruktúrované podľa jednotlivých predkladaných oblastí výskumu. Autorka uvádza aj návrhy v podobe základných náčrtov konkrétnych produktov sietí cestovného ruchu pre cieľové miesto. Z hľadiska prínosov pre vedu, prax a pedagogiku je práca využiteľná v edukačnom procese, ponúka významné zistenia pre prax (odbornú verejnosť), môže slúžiť ako základná, primárna štúdia v oblasti spracovanej témy. V pedagogickej oblasti práca plne pokrýva problematiku produktov cestovného ruchu, pričom je využiteľná v rámci edukačného procesu v oblasti manažmentu cieľového miesta, čo má plné využitie v rámci 1. stupňa vysokoškolského štúdia. V oblasti praxe za je potrebné spomenúť prejavenie záujmu o výsledky z realizovaného výskumu zo strany odbornej verejnosti, hlavne oblastných organizácií cestovného ruchu, čo deklaruje aktuálnosť zvolenej a spracovanej problematiky.

4. Zhrnutie

Habilitačná práca zodpovedá z hľadiska spracovania štandardom, ktoré sú uvedené v Smernici o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, kontrole originality, uchovávaní a sprístupňovaní Prešovskej univerzity v Prešove. Rozsahovo napĺňa limity pre takýto charakter práce. Práca je rozdelená do štyroch prehľadných, logicky nadväzujúcich kapitol, pričom súčasťou celku habilitačnej práce sú časti Diskusia, závery, návrhy ako aj Teoretické a praktické prínosy a Prílohy.

Autorka v habilitačnej práci sa venovala aktuálnej problematike produktov cestovného ruchu vo väzbe na manažment cieľového miesta.

5. Záverečné hodnotenie

Po preštudovaní habilitačnej práce Ing. Kristíny Šambronskej, PhD. odporúčam v prípade úspešného obhájenia práce pred komisiou a zodpovedania otázok udeliť menovanej titul „docent“ v odbore habilitačného konania Manažment.

Otázky k práci

1. Ktorý prístup k hodnoteniu atraktívnosti cieľového miesta považujete za najobjektívnejší a prečo?
2. Aké produkty sietí cestovného ruchu by bolo možné podľa Vás v okrese (meste) Prešov identifikovať ako nosné piliere?
3. V dotknutom území, okrese Prešov, vykonávajú či vykonávali svoju činnosť aj iné združenia okrem tých, ktoré spomínate v súvislosti s rozvojom cestovného ruchu? Aké je či bolo ich praktické postavenie v kontexte sieťovania?

V Prešove, 3.1.2022

doc. Ing. Juraj Tej, PhD.
Fakulta manažmentu, ekonomiky a obchodu
Prešovská univerzita v Prešove